

Informe de la Sindicatura de Greuges de Deltebre

Del març de 2024 al març de 2025

Autora: Rosa Maria Vandellós Lleixà
Síndica de Greuges

Informe de la Sindicatura de Greuges de Deltebre

Del març de 2024 al març de 2025

Sr. Alcalde, senyores regidores, senyors regidors i públic que ens acompanya, molt bona nit.

Per quart any consecutiu m'adreço a vostès com a Síndica de Greuges d'aquest municipi, càrrec per al qual vaig estar nomenada el mes de desembre de 2020, havent pres possessió del mateix el 7 d'abril de 2021.

L'article 19 del Reglament que regula el funcionament de la Sindicatura i el seu règim jurídic preveu que anualment, aquesta institució redacti un informe sobre l'activitat del darrer any. Es tracta d'un exercici de transparència i alhora és el recull de les demandes que els habitants de Deltebre han fet a aquesta Sindicatura. L'Informe és també, una aportació a com s'ha d'articular la defensa del drets de proximitat en un àmbit tan específic com són les relacions de la ciutadania amb l'administració municipal.

ACTIVITAT DE LA SINDICATURA

I entrant de manera específica en les meves activitats durant l'any 2024/2005 a què es refereix aquesta memòria, informo al Ple que he dut a terme un total de 12 actuacions escrites, la qual cosa torna a presentar una disminució en comparació amb els exercicis anteriors, l'any 2021 va ser de 15, l'any 2022 de 27 i l'any 2023 de 16, la qual cosa pot tenir varies lectures, que la gent encara no coneix prou bé el funcionament d'aquest servei, que la ciutadania està contenta de com es fan les coses o que molta gent cada cop més, fa menys cas de tot el que passa al seu voltant, cosa preocupant del tot.

Com també en ocasions precedents, haig d'indicar que quan dic actuacions no m'estic referint necessàriament a queixes, sinó a intervencions de qualsevol mena en suport de la ciutadania, bé per haver-hi estat requerida o per la meua pròpia iniciativa. De fet, com immediatament es veurà, el nombre de queixes en sentit estricte és baix i la majoria de les meues intervencions tenen relació amb sol·licituds de suport i d'assessorament o d'informació.

ACTUACIONS PER ESCRIT:

- 10 expedients de queixa.

Dos que fan referència a sorolls nocturns i que a hores d'ara encara no he pogut clarificar quina solució han tingut, donat que del primer desconec si la persona que la va fer ha seguit els passos corresponents que li vaig recomanar i de la segona encara estic esperant que conteste a un seguit de preguntes que li vaig adreçar.

Quatre queixes més que res tenen a veure amb les competències d'aquesta Sindicatura, una sobre la situació laboral d'alguns treballadors de l'Ajuntament, una queixa sobre el Consell Comarcal o dos queixes presentades que fan referència sobre el funcionament dels plens municipals. Una altra sobre la nosa que fan uns contenidors, pel lloc on estan instal·lats, a l'encreuament d'un carrer.

Dos més, una altra sobre una banda reductora vial i una altra sobre les canalitzacions d'un carrer que fa poc va ser arranjat, queixes que em consta que a hores d'ara ja estan solucionades.

I per acabar una darrera sobre l'estat en que es troba una casa particular adossada a un bloc de pisos que no està acabat i les molèsties que provoca aquest bloc donada la seva situació d'abandonament i de filtracions d'humitats que provoca.

- 1 reclamació.

Sobre un pagament que va resultar que ja estava fet.

- 1 actuació d'ofici.

A petició pròpia, sobre la plaga de mosquits que vam patir la tardor de l'any passat, un cop es van suspendre els tractaments a finals del mes d'agost.

Totes i cadascuna d'aquestes actuacions han estat contestades seguint el mètode de la seva presentació, bé per instància, bé per correu electrònic. Però no són les úniques, donat que també han estat ateses totes aquelles consultes orals que han anat apareixent al llarg de l'any, bé com a visita directa, bé pel carrer o fins i tot a casa meva.

De vegades, les persones necessitem que algú ens escolti, i això és el que intento fer amb més o menys encert, donat que no sempre hi ha respostes per a tot, per aquest motiu i igual que l'any passat, ha tornat a créixer l'atenció personal i directa.

Però crec que cal tornar a recordar quina és la utilitat d'aquesta Sindicatura de Greuges, donat que molta gent se pensa que és com una mena de calaix de sastre on tot cap, i la realitat no és esta. La Sindicatura esdevé el pas final que es pot emprar quan ja sembla que ningú ens faci cas, però prèviament cal fer les queixes o reclamacions necessàries i això, molta gent s'ho salta, ho senzillament ho desconeix. Per aquest motiu, permeteu-me fer altre cop una mica de pedagogia, que és lo meu, i explicar el funcionament de la Sindicatura, la utilitat que té i com contactar amb ella.

La raó primordial d'una sindicatura municipal és la gestió de les queixes sobre la possible vulneració de drets de la ciutadania per part de l'administració local. És un control de qualitat externa pel que fa a la protecció dels drets de les persones. Aquesta funció de control resulta especialment rellevant pel que fa als drets de proximitat, aquells que fan de la població un espai de convivència entre iguals. Per això crec que cal tornar a recordar quines són les veritables funcions d'una Sindicatura de Greuges.

QUÈ ÉS LA SINDICATURA DE GREUGES?

És una institució completament gratuïta i oberta a qualsevol persona que vulgui presentar una queixa, una reclamació o una demanda. A poder ser per escrit, però també es pot fer de forma presencial i fins i tot per correu electrònic. La Sindicatura, de la mateixa manera que pot actuar a sol·licitud de qualsevol persona, també ho pot fer d'ofici, és a dir, pot actuar per iniciativa pròpia quan les circumstàncies ho requereixin.

La Sindicatura de Greuges esdevé el punt final, sempre i quan no es vulgui arribar a la justícia, de qualsevol reclamació que una persona del nostre municipi vulgui fer a l'Ajuntament o hagi fet. Perquè per aquí és per on es comença, amb una instància adreçada al Sr. Alcalde sobre el tema que ens afecta, Una instància que en un principi ha de tenir una resposta en un termini de tres mesos, però que si aquest termini s'allarga o la resposta no és l'adequada o no respon a les expectatives de la persona interessada, sempre li queda l'opció de poder presentar una queixa o consulta a la Sindicatura de Greuges. És a dir, aquest servei i com ja he dit abans, ve a ser una mena de recurs final, sempre i quant siguin qüestions sobre temes municipals.

I què fa la Sindicatura de Greuges?

- Defensa els drets de la ciutadania en les seves relacions amb l'Ajuntament.
- Arbitra, mitjançant la intervenció directa, aquestes relacions.
- Actua de manera objectiva i independent.
- Defineix una visió més humana de l'activitat municipal.
- Esmena els errors i incoherències que, malgrat tot, es presenten.

En quins casos es poden presentar estes queixes o demandes?

- Quan la persona ha estat objecte d'un error o arbitrarietat.
- Quan la resposta a una qüestió determinada ha tingut un retard injustificat.

- Quan l'Ajuntament no ha executat alguna de les seues pròpies resolucions.
- Quan s'ha donat un tracte indegut als ciutadans i ciutadanes.
- Quan s'ha negat a facilitar una informació a les persones que tenen dret a la mateixa.
- I en general, en totes aquelles situacions en que es vulnerin els drets humans.

Però també cal recordar que hi ha situacions en que la Síndica, no hi pot intervenir.

- Quan les queixes o demandes siguin anònimes.
- Quan presenten una mala fe manifesta.
- Quan no tinguin un fonament.
- Quan puguin comportar perjudicis al dret legítim de terceres persones.
- Quan es tracte de qüestions privades.
- Quan la queixa o reclamació estigui pendent d'una resolució judicial.
- Quan la persona tingui una dependència funcional, laboral o contractual de l'Administració municipal en qüestions relatives al seu àmbit laboral.

Per acabar cal recordar que la Síndica és una persona independent i d'aquesta manera actua, i com tampoc no és cap jutge i per tant no dicta sentències, ni pot imposar sancions i molt menys pot suspendre actuacions administratives, de la mateixa manera que les seves resolucions no poden ser objecte de cap recurs jurídic.

De totes maneres, qualsevol ciutadà o ciutadana, pot trobar aquesta informació que ara estic recordant, a la pàgina web de l'Ajuntament, en l'apartat Sindicatura de Greuges, i el Reglament pel qual es regeix aquesta Sindicatura, un reglament fet exprés i adaptat

FORUMSD

Com ja vaig comentar en el darrer Informe, com a Sindicatura formem part del FORUM, associació que inclou un total de 47 sindicatures i defensories de Catalunya i algunes de la resta del país.

Els objectius del FORUMSD són promoure el creixement i el desenvolupament de la Institució, facilitar la seva extensió i implantació als municipis, i el desenvolupament de models de treball i d'actuació conjunts, així com disposar d'una xarxa de coordinació, informació, suport, intercanvi i assessorament entre les diverses sindicatures de proximitat, xarxa que esdevé de molta utilitat a l'hora de comentar problemes comuns i fer aportacions sobre temes supramunicipals, que d'una altra manera passarien desapercebuts.

Una de les darreres iniciatives d'aquesta Associació ha estat presentar al Parlament, una proposició de Llei de Sindicatures Locals de Catalunya, que per les eleccions del maig de l'any passat es va veure aturada del tot, però que en aquests moments ha començat ja el seu tràmit normal.

Fins aquí el meu informe anual d'actuacions que, tot i el seu nombre, deixa un balanç positiu sobre el funcionament del nostre Ajuntament. Us animo, com a regidores i regidors del municipi, a seguir en aquesta línia, en la qual el benestar de la ciutadania ha de ser el vostre objectiu prioritari, sempre per sobre de qualsevol altra motivació, i no heu d'oblidar mai que la vostra condició primera és la de ser servidors i servidores públics.

Però abans d'acabar del tot, vull fer una reflexió, una reflexió sobre la importància que té viure en societat, els avantatges que aquest fet comporta i per damunt de tot el respecte que ens hem de tenir per a que tot aquest equilibri no caigui, perquè penso que cada dia este equilibri està més fràgil. Cada dia som més individualistes, només sabem mirar lo nostre propi melic i, a poc a poc, estem entrant en una dinàmica de falta de respecte per tot.

L'Ajuntament ha de posar contenidors, és la seva obligació, però les persones tenim l'obligació de fer un ús adequat d'aquests contenidors, però tot i les campanyes que es fan informatives, hi ha qui encara no ho ha entès.

L'Ajuntament ha de posar papereres, però de què serveixen si ho llencem tot al terra i no arpleguem les caques dels gossets quan anem a passejar, per exemple, per la vora del riu?

De què serveix oferir parcs infantils per als jocs dels xiquets i xiquetes, si n'hi ha d'altres que es dediquen a destrossar-los a pilotades?

I no parlem de com es condueix, ni se respecten senyals, ni stops, ni es posen intermitents, és com si estéssim tot sols al mon.

Quan l'Ajuntament paga, qui os penseu que ho fa?, recordeu que just l'Ajuntament som tots i totes.

I de coses n'hi ha més, però no vull ser pesada, només ho vull ser per a demanar que mos tinguéssim respecte i més ara que sembla que el nostre món està pendent també d'un equilibri que pot perdre en qualsevol moment.

I ara sí i per acabar, vull repetir la meva satisfacció pel vostre compromís amb el suport a la Sindicatura i per la vostra decisió de mantenir la institució en el nostre municipi. Un fet que ens dona singularitat dins del context de tota Catalunya i reconeix el nostre compromís amb la defensa dels drets de la ciutadania i amb el sotmetiment de l'exercici del poder a aquests mateixos drets.

Moltes gràcies per la vostra atenció i agrair a totes les persones que formen part d'aquest Ajuntament per la seva professionalitat i dedicació, i molt especialment a Andreu i a David per la seva disponibilitat, a Herenia donat que ella també és part d'aquesta Sindicatura i al Sr. Alcalde per la seva confiança i la predisposició que té sempre envers aquesta Síndica.

Bona nit!!!

Deltebre, 10 d'abril de 2025.